

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті
Химиялық технология және жаратылыстану факультеті
География және туризм кафедрасы

ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

Геоморфология пәні бойынша

5В060900-География мамандығының студенттері үшін

БЕКІТЕМІН

ОЖ жөніндегі проректор
_____ Н.Э.Пфейфер
«___» _____ 20 ж.

Құрастырушы: _____ Б. А. Чашина

География және туризм кафедрасы

ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

Геоморфология пәні бойынша

5В060900-География мамандығының студенттері үшін

Оқу жұмыс бағдарламасы жұмыстың оқу жоспары және мамандықтың
элективті пәндер каталогы негізінде әзірленген 5В060900 «География»
мамандығы бойынша, С.Торайғыров атындағы ПМУ Ғылыми кеңесінің
отырысында бекітілген 20__ж. «___» _____, №____хаттама

«___» _____201__ ж. кафедра мәжілісінде ұсынылды

Хаттама № _____

Кафедра меңгерушісі _____ Д.Д. Есімова

Химиялық технология және жаратылыстану факультетінің оқу-әдістемелік
кеңесімен құпталған

201__ж. «___» _____ хаттама № _____

ОӘҚ төрайымы _____ Ю.М. Каниболоцкая

ОӘҚ бастығы _____ Е.Н. Жуманкулова

«___» _____ 201__ж.

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданды

201__ж. «___» _____ хаттама № _____

1. Оқу пәнінің паспорты

Геоморфология

Пән таңдау бойынша компонент

Кредиттер саны мен оқу мерзімі

Барлығы – 3 кредит

Курс: 2

Семестр: 4

Аудиториялық сабақтар, барлығы – 45 сағат

Дәріс – 22,5 сағат

Тәжірибелік /семинар сабақтары – 22,5 сағат

СӨЖ – 90 сағат

Соның ішінде СӨӨЖ – 22,5 сағат

Жалпы еңбек сыйымдылығы – 135 сағат

Бақылау формасы

Емтихан – 4 семестр

Пререквизиттер: жалпы жертану, ландшафттану, геология

Постреквизиттер: құрлықтар мен мұхиттардың физикалық географиясы, ТМД елдерінің физикалық географиясы

2. Пәннің мақсаты мен міндеттері

Пәнді оқытудың мақсаты – геоморфология зерттеуінің негізгі объектісі – рельеф- құрлық беті және мұхит түбі пішіндерінің жиынтығын қарастыру, рельефтің пайда болуына ішкі және (эндогенді) және сыртқы (экзогендік) процесстердің әсер етеуін қарастыру.

Пәнді оқытудың міндеттері:

- Эндогендік процесстерге таужаралу, жер сілкіну, жангартау әрекеті, тектоникалық құбылыстар т.б. жатады;

- Экзогендік процесстер күн жылуынан қуат алады; бұған тау жыныстарының үгілуі, жел, ағынды су, мұздық, су толқыны, адам әрекетінің әсері жатады. Сондықтан рельеф пішіндерін зерттеу үшін оларды құратын тау жыныстарының құрамын, қасиетін және оларға әсер ететін процесстерді анық білу керек болады;

- Эндогендік күштердің әсерінен жердің бір тұсы көтеріліп, тау мен қыраттар түзіледі, ал екінші тұсында төмен майысып, ойпаттар пайда болады. Экзогендік күштер тауды мүжиді, ойпат жерлерді борпылдақ материалмен толтырып тегістейді. Бұл екі күш өзара қарама-қарсы әрекет жасайды және олар әр жерде, әр түрлі қарқынды ұдайы болып жатады;

Рельеф пішіндерінің қай бағытта дамуы, оның тектүрі, ерекшелігі – мұның бәрі сол жер қыртысының қасиетіне байланысты..

3. Біліктілік, дағды, икемділік және құзыреттіліктерге арналған талаптар

Студент білу керек:

Геоморфологияның негізгі принциптерінің бірі – рельефтің географиялық компоненттерінің бірі бола тұра, бүкіл табиғатпен тығыз байланыста тұтас алынып қаралынуы, ол аз ғана өзгеріліп қоймай, жалпы табиғаттың дамуына әсер етуін;

Жер қыртысы, атмосфера, гидросфера, биосфера, арасындағы қатынасты анықтайтын болғандықтан, геоморфология, геология, геоботаника, гляциология, топырақтану ғылымдармен де тығыз байланысын.

Студент істей білу керек:

топографиялық картаны талдау негізінде жер бедер пішіндерінің морфологиялық және морфогенетикалық белгілеу;

әр масштабты геоморфологиялық карталарды қолдану барысында белгілі аумақтың бедер пішіндеріне сипаттама беру және олардың қалыптасу заңдылықтарын белгілеу;

бедер пішіндер мен типтерінің картографиялау әдістерін игеру және олардың генезисін анықтау;

бедер пішіндер туралы алынған мәліметтерді халық шаруашылығында қолдану.

4. Пәннің тақырыптық жоспары

Сабақ түрлерінің академиялық сағаттарға бөлінуі

№ р/с	Тақырыптың атауы	Сабақ түрлері бойынша аудиториялық сағаттар саны		СӨЖ	
		Дәріс	Тәж.	Жалпы	соның ішінде СӨӨЖ
1	Геоморфология зерттеуінің теориялық және әдістемелік негіздері	2	2	7	2
2	Бедер туралы жалпы мәліметтер. Бедердің генезисі	3	3	12	3
3	Бедер түзілуінің факторлары. Бедер түзілуінің эндогендік процестері	3	3	12	3
4	Бедердің планетарлық пішіндері және олардың жер қыртысы құрылымдары мен байланысы	3	3	12	3
5	Экзогендік процестер және бедер	5,5	5,5	18	5,5

6	Мұхит түбіндегі экзогендік процестер және бедер пішіндері	3	3	14	3
7	Антропогендік процестер және бедер пішіндері	3	3	15	3
	БАРЛЫҒЫ:	22,5	22,5	90	22,5
	Пән бойынша барлығы	135			

Әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Құсайынов С. Жалпы геоморфология. - Алматы: Дәуір, 2012. – 367б.
2. Аманниязов Қ. Геология. – Астана: Фолиант, 2010. – 152 б.
3. Құрылымдық геология. – Алматы: Дәуір, 2011. – 224 б.
4. Әбілмәжінова С. Жалпы жертану. – Алматы: Дәуір, 2012. – 408 б.

Қосымша:

5. Құралұлы А. Жер, табиғат, аспан әлеміне байланысты терминдер мен сөз тіркестерінің түсіндірме сөздігі. – Алматы: Өнер, 2007. – 64 б.
6. Қазақстан табиғаты /ред. Б. Аяған. - Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2008. – 389 б.
7. Геоэкология / Қ. Үсен, Р. Мирзадинов. - Алматы: Дәуір, 2012. – 368б.